

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 28P/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723209883
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:8723209883.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. E. XXX, zastúpenú opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok, dieťa rodičov – matky F. B., G. B., nar. XX. XX. XXXX, a otca H. B., nar. XX. XX. XXXX, obaja trvale bytom C. D. E. XXX, za účasti Okresnej prokuratúry Kežmarok, v konaní začatom z úradnej povinnosti na podnet Okresnej prokuratúry Kežmarok o uloženie výchovného opatrenia, taktó

rozhodol:

I. Podľa § 37 ods. 2 písm. a) Zákona o rodine maloletej A. B., nar. XX. XX. XXXX, a jej rodičom F. B., nar. XX. XX. XXXX a H. B., nar. XX. XX. XXXX, ukladá napomenutie.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 12. 06. 2023 doručila Okresná prokuratúra Kežmarok tunajšiemu súdu podnet na začatie konania vo veci uloženia výchovného opatrenia maloletej A. B., nar. XX. XX. XXXX, v zmysle ustanovení § 37 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine.

2. Okresná prokuratúra Kežmarok svoj podnet odôvodnila tým, že pod číslom konania 1Pn 469/23/7706 eviduje trestnú vec prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, pričom preskúmaním vyšetrovacieho spisu evidovaného OR PZ v Poprade, OO PZ Vysoké Tatry, pod číslom konania ORP-603/VY-PP-2023 bolo zistené, že skutku sa mala dopustiť maloletá A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. E. I. XXX. Vzhľadom k tomu, že skutku sa mala dopustiť maloletá osoba, policajný orgán podľa § 197 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, s poukazom na ust. § 9 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, vec z dôvodu neprípustnosti trestného stíhania odložil. Okresná prokuratúra v Poprade predmetný poznatok vyťažila z trestného konania a z dôvodu miestnej príslušnosti odstúpila Okresnej prokuratúre v Kežmarku na ďalšie konanie. K podnetu Okresná prokuratúra Kežmarok priložila kópiu uznesenia OR PZ v Poprade, odboru poriadkovej polície OO PZ Vysoké Tatry, ČVS: ORP-603/VY-PP-2023 zo 17. 05. 2023, správu obce Stráne pod Tatrami z 02. 05. 2023, správu ZŠ s MŠ Stráne pod Tatrami z 13. 04. 2023 a správu Úradu práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok zo zistenia pomerov z 11. 05. 2023.

3. Okresný súd Poprad uznesením č. k. 28P/4/2023 - 13 z 19. 06. 2023 začal z úradnej povinnosti konanie vo veci uloženia výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov maloletej A. B., nar. XX. XX. XXXX.

4. Uznesením č. k. 28P/4/2023 – 14 z 19. 06. 2023 súd ustanovil maloletej A. B., nar. XX. XX. XXXX procesného opatrovníka na zastupovanie v konaní vedenom pod sp. zn. 28P/4/2023 Úrad práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok.

5. Okresná prokuratúra Kežmarok doručila 19. 07. 2023 tunajšiemu súdu oznámenie o vstupe do konania vedeného pod sp. zn. 28P/4/2023.

6. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa zúčastnili opatrovník mal. dieťaťa, prokurátorka, matka mal. dieťaťa a maloleté dieťa. Nedostavil sa otec mal. dieťaťa, u ktorého má súd doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané a ktorého neprítomnosť ospravedľňuje matka mal. dieťaťa z dôvodu pracovných povinností mimo Slovenskej republiky. Matka mal. dieťaťa uviedla, že otec mal. dieťaťa súhlasí, aby súd konal a rozhodol aj v jeho neprítomnosti.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom prítomných účastníkov konania a oboznámením sa s obsahom spisu, a to podnetom OP KK, uznesením OO PZ Vysoké Tatry zo 17. 05. 2023, správou obce Stráne pod Tatrami o povesti rodiny z 02. 05. 2023, správou ÚPSVaR Kežmarok zo zistenia pomerov z 11. 05. 2023, charakteristikou žiačky vypracovanou ZŠ s MŠ Stráne pod Tatrami z 13. 04. 2023, výpisom zoznamu páchatel'ov, výpisom z ústrednej evidencie priestupkov, uznesením Okresného súdu Poprad z 19. 06. 2023 o začatí konania ex offo, správou obce Stráne pod Tatrami o povesti zo 14. 07. 2023, oznámením Okresnej prokuratúry Kežmarok o vstupe do konania zo 17. 07. 2023, správou ÚPSVaR Kežmarok z prešetrenia rodinných pomerov z 24. 07. 2023, zápisnicou o pojednávaní z 31. 07. 2023 a odpoveďami na lustrácie účastníkov v Registri obyvateľov SR.

8. Zástupkyňa Okresnej prokuratúry Kežmarok vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že z Okresnej prokuratúry v Poprade bola postúpená vec týkajúca sa krádeže drevnej hmoty, ktorej sa mala dopustiť maloletá A. B.. Na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu vyplynulo, že policajný orgán z dôvodu maloletosti páchatel'ky odložil vec podozrenia zo spáchania prečinu krádeže a signalizovaná vec bola daná na ďalšie konanie v rámci netrestného úseku prokuratúry. Na záver navrhla, aby súd skúmal okolnosti uloženia výchovného opatrenia maloletej a jej rodičom. Poukazujúc na vykonané dokazovanie navrhli, aby súd uložil maloletej a jej rodičom napomenutie podľa § 37 ods. 2 písm. a) Zákona o rodine.

9. Zástupkyňa procesného opatrovníka maloletej vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že sa odvolávajú na správu, ktorú súdu zaslali 24. 07. 2023. Menovaná je v ich evidencii od marca 2022. Na záver uviedla, že sa pripájajú k návrhu prokurátorky.

10. Matka maloletej na pojednávaní uviedla, že vie, že dcéra kradla drevo, ale nedoniesla ho domov. To kamarátky. Ďalej uviedla, že to s ňou riešila, ona aj manžel, aby nechodila na ihrisko, a ak by aj videla drevo, nech ho neberie. Dcéra ju počúva a pomáha jej, keď je chorá. Do školy chodí pravidelne. Nedala jej trest. Nerada deti bije. Má už aj vnúčatá. Aj manžel bol na dcéru nervózny. Kamarátkam zakázal chodiť za ich dcérou. Na záver uviedla, že súhlasí s napomenutím.

11. Maloletá na pojednávaní uviedla, že kamarátky ju prehovorili, aby to urobila. V budúcnosti to už neurobí. Rodičia sa hnevali, kričali. Od vtedy sa správa dobre, počúva rodičov. Chodí do školy. Rada maľuje.

12. Zo správy obce Stráne pod Tatrami, ktorá bola súdu doručená 18. 07. 2023 vyplýva, že maloletá žije v tamojšej rómskej osade vo veľmi skromných bytových, sociálnych a hygienických pomeroch v spoločnej domácnosti s rodičmi a súrodencami. V minulom školskom roku bola žiačkou X. ročníka šp. ZŠ s MŠ Stráne pod Tatrami. Pochádza z početnej rodiny, 10 detí. Rodičia maloletej sú nezamestnaní. V minulosti boli vo výkone trestu odňatia slobody pre zanedbávanie mravnej výchovy dieťaťa. Starostlivosť o maloleté deti je na nízkej úrovni. Výchovu detí rodičia zvládajú ťažko. Obec je osobitným príjemcom rodinných prídavkov na 5 detí pre záškoláctvo.

13. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok podal 24. 07. 2023 správu zo šetrenia rodinných pomerov, z ktorej vyplýva, že maloletá A. pochádza z úplnej, usporiadanej, viacpočetnej rodiny. Žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a súrodencami vo veľmi skromných bytových a sociálnych pomeroch v drevenom príbytku. V domácnosti nie je zavedená električka, voda je z výtokového stojana, vykurovanie domácnosti je tuhým palivom. Domácnosť je zariadená veľmi skromným zariadením a pieckou na tuhé palivo. Hygiena je zabezpečená podmienkam, v ktorých maloletá vyrastá. Rodinné prostredie neposkytuje dostatok psycho-sociálnych podnetov pre zdravý rozvoj osobnosti. Maloletá svojich rodičov rešpektuje. Rodičia sú nezamestnaní, nie sú v evidencii uchádzačov o zamestnanie. V

minulosti boli obidvaja rodičia vo výkone trestu odňatia slobody. O výchovu detí sa rodičia snažia starať v rámci svojich schopností a finančných možností. Maloletá je žiačkou ZŠ s MŠ Stráne pod Tatrami. Z dôvodu letných prázdnin sa nemôžu vyjadriť k výchovno-vzdelávacím výsledkom. V rodine bolo dňa 18. 07. 2023 pracovníkmi OSPODaSK vykonané preverenie stavu dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí. Matka pri pohovore uviedla, že doma je všetko v poriadku, Marianna počúva. Dcéru nechce nikde púšťať, nechce aby sa niečo podobné stalo. Stále jej vysvetľuje, že kradnúť už nikdy nesmie. Matka je tehotná – štvrtý mesiac tehotenstva, na dcéru viac dohliada. K podanému podnetu uloženia výchovného opatrenia navrhli, aby súd prijal a uložil výchovné opatrenie v zmysle ustanovenia § 37 ods. 2 písm. a) zákona o rodine – napomenutie.

14. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej účastník) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy vecí nevyplývajú inak.

15. Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z., Zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej Zákon o rodine), nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

16. Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu, b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené, c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce, d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

17. Podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovú a inak závislých.

18. Podľa § 37 ods. 4 Zákona o rodine, na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom, b) inú povinnosť.

19. Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

20. Podľa § 37 ods. 6 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o uložení výchovných opatrení podľa odseku 3, môže ich vhodne a účelne spájať s výchovnými opatreniami uvedenými v odseku 2.

21. Podľa § 37 ods. 7, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

22. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

23. Súd vzhľadom na vykonané dokazovanie dospel k záveru, že uloženie napomenutia maloletej ako aj jej rodičom je v záujme maloletej. Súd prihliadol pri rozhodovaní na skutkové okolnosti činu inak trestného, ako aj správy ÚPSVaR Kežmarok o prešetrení pomerov a výsluchy vykonané na pojednávaní. Matka maloletej na pojednávaní prejavila snahu o zlepšenie a zintenzívnenie starostlivosti a uviedla, že maloletá ju počúva, rešpektuje a pravidelne chodí do školy. Pre budúci vývoj a vývin morálnej stránky u maloletej je podstatné, aby si uvedomovala závažnosť svojho správania, a aby rodičia svojím mravným a výchovným pôsobením maloletej formovali náležitým spôsobom, preto je potrebné maloletej napomenutím, ktoré je tou najslabšou formou výchovných opatrení, nechať prehodnotiť svoje doterajšie správanie a konanie ako aj jej rodičov, ktorí zodpovedajú za starostlivosť a vývoj všetkých svojich maloletých detí aj po morálnej stránke. Súd ho zároveň považuje za dostatočný prostriedok, ktorý povedie k náprave správania maloletej.

24. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

26. Podľa § 58 ods. 1 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania v súlade s § 57 CMP účastníci neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.